

Når psykologen ikke

Misbrugsområdet kalder på psykologers kompetencer, fastslår Lotte Sønderby. Men endnu vigtigere på, at psykologer støtter hinanden på vejen mod vækst i den offentlige sektor.

Lotte Sønderby har noget på hjerte. Derfor gik hun på talerstolen til generalforsamlingen i 2014 med et opdrag om, at Psykologkampagnen skulle fortsætte i en form, hvor det offentlige arbejdsmarked blev vægtet.

Hvad ville hun, hvad er hendes vision?

- Vi har brug for, at respekten om psykologer i det offentlige øges, og at der kommer flere psykologer inden for misbrugsområdet, siger Lotte Sønderby.

I sit daglige virke fungerer hun som psykolog hos Center for Socialt Udsatte i Horsens. Derudover er hun medlem af styrelsen i Kommunalt Ansatte Psykologers Sektion, KAPS, hvor hun sidder som eneste repræsentant inden for voksenområdet. Hun forklarer, at som det ser ud i dag tiltrækker misbrugsområdet ikke særlig mange psykologer.

Misbrugsområdet er ifølge hendes udsagn lavstatus på flere

måder. Det er ikke blot borgeren, der er udsat, men også psykologen, og der er flere eksempler på, at psykologer sidder i socialfaglige stillinger – det vil sige, at de laver det samme arbejde som socialrådgiveren på kontoret ved siden af.

Oppe imod uvidenhed

Blandt nogle socialrådgivere kan der godt eksistere en holdning om, at en dygtig socialrådgiver kan det samme som en god psykolog. Lotte Sønderby tilkendegiver, at hun ofte oplever at blive mødt med en holdning om, at en psykologisk udredning bare er en 'psykologisk holdning'.

- Det var der en socialrådgiver, der sagde til mig, og så bliver jeg mismodig. Der er lang vej fra, at vi får talt os ind til, hvori forskellen består mellem det, jeg og en socialrådgiver laver. I nogle tilfælde er det svært at 'bevise', at man som psykolog skaber værdi.

BAGGRUND

Artiklen skal ses som en konkretisering af de tanker, der indgår i Psykologkampagnen-II. Kampagnen blev besluttet på generalforsamlingen i 2014. De politiske tanker bag er beskrevet i artiklen "P-II", Psykolog Nyt 13/2014.

anerkendes

Misbrugsområdet har nogle gamle traditioner, som vi desværre også er oppe imod. Det at forskning og evidens ikke altid tages for gode varer, betyder, at vi skal tænke os godt om, når vi kommer med argumenter i forhold til den psykologfaglige praksis.

- Vi er oppe imod uvidenhed og skal tro på det, vi gør! Jeg er oprindeligt uddannet som pædagog og kan huske, hvordan jeg dengang tænkte om det at indgå i relationer med borgere. Som pædagog sætter du dit personlige selv i spil sammen med borgeren, mens du som psykolog gør rigtig meget ud af at holde dig selv neutral og få den anden til at fylde mere. Jeg tænker, behandlerne gør det i den bedste mening, men klienterne bliver i mine øjne mindre fokuserede på deres egen proces og mere fokuserede på at gøre det, de tror, behandlerne ønsker.

Det undrer Lotte Sønderby, at psykologer inden for nogle offentlige områder ikke har en højere status. Eksempelvis synes hun, det er ærgerligt, når kolleger betvivler hendes udsagn eller stiller spørgsmål til det, hun siger: - For når vi siger noget, så siger vi det med en akademisk baggrund – det er ikke bare min holdning, siger hun og peger på, at der kan være en tendens til, at den socialfaglige medarbejder eller lederen i nogle tilfælde sætter psykologen i samme bås som dem selv.

- Men vi psykologer udtaler os ikke om noget, vi ikke har belæg for. Det være sig kendskab til forskning, eller når vi har undersøgt en person. Jeg tænker jo, at de udredninger, jeg laver, er ti gange bedre end de psykiatriske diagnoser, der bliver givet i afmagt over for misbrugere. Hvad er det, der gør, at en 20 siders udredning, det har taget mig måneder at lave, 'overrules' af en times samtale hos en psykiater? Det er, som om det først gælder, når lægen har været der.

Et mandat og en stemme

Alligevel er Lotte Sønderby ikke et sekund i tvivl om, at psykologen tilfører værdi og finder jobbet som psykolog dybt meningsfuldt. Særligt i mødet med de udsatte borgere, hvor der er et stort behov for at tilføre noget andet end de tilbud, der er i forvejen.

- Med en psykologfaglig viden kan du gå ind og forklare, hvorfor en misbruger bliver ved med at gøre det samme igen og igen

og falder tilbage i gamle mønstre. Samtidig kan vi kan lægge nogle andre strategier og anbefalinger ind.

- Når jeg laver udredninger, handler det meget om kontakt. Og det er jo det, vi psykologer er gode til. Muligheden for at kunne reparere på relationer, som er ødelagte. Det er det, vi kan i mødet med dem.

- Mange af de udsatte borgere møder med den holdning, at de "aldrig skal tale med en psykolog." De ender alligevel med at ønske at komme igen, fordi de fik noget brugbart med sig. Vi har faglighed til at gennemskue nogle dynamikker, uden at vi har en masse aktier med dem. Det synes jeg er en meget fornem opgave. Det handler ikke bare om misbrug, men meget mere om relationer.

Lotte Sønderby pointerer, at misbrugsområdet er spændende at gå på opdagelse i – måske særligt for erfarne psykologer. Det er ikke langt fra at være det sociale områdes akutenhed, for der kommer mennesker ind med mange forskellige problematikker. Derfor handler det om at vide lidt om det hele og kunne kaste det i de rigtige 'kasser'.

- Du bliver trænet i at screene folk, genkende mønstre og vurdere, hvornår der er noget, der er patologisk. Du bliver god til at skabe kontakt og fornemme, hvad der er på spil. Hvis man er interesseret i psykopatologi eller behandling, kan jeg ikke se et bedre sted at være end her.

Netop derfor er det Lotte Sønderbys vision, at kommunalt ansatte psykologer i fællesskab kan og skal gøre hinanden stærkere, så de får et mandat og en stemme. Fx inden for misbrugsområdet.

- Det kan godt være, det passer os dårligt i vores travle kalendere, men vi må mødes. For vi er nødt til at prioritere den psykologfaglige stemme højere op. Det ville gøre, at jeg stod meget stærkere over for mine socialfaglige kolleger. ■

Ditte Darkó, cand.psych., fagjournalist